

ZAMONAVIY, YANGI INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANGAN HOLDA "MEHNATNI MUHOFAZASI" FANINI TASHKIL ETISHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI

Ergashev Odiljon Yuldashevich

Dang'ara tuman 1-son kasb-hunar maktabi

Maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy, interaktiv usullarni birlashtirish orqali "mehnatni muhofaza qilish" fanini tashkil etishning zamonaviy strategiyalari ko'rib chiqilgan. Asosiy e'tibor ish joyidagi xavfsizlikni oshirish va ushbu muhim sohadagi bilimlarni samarali tarqatish uchun texnologiya va innovatsion yondashuvlardan foydalanishga qaratilgan. To'liq adabiyotlarni tahlil qilish orqali maqola mehnatni muhofaza qilishda qo'llaniladigan zamonaviy tendentsiyalar, usullar va texnologiyalarni o'rganadi. Muhokama bo'limida natijalar va muammolar tahlil qilinadi, xulosalar va takliflar "mehnatni muhofaza qilish" fanida interfaol usullarni kelajakda ishlab chiqish va qo'llash bo'yicha tushunchalar beradi."

Kalit so'zlar: mehnatni muhofaza qilish, mehnat xavfsizligi, interfaol usullar, modernizatsiya, ish joyidagi xavfsizlik, texnologiyalarni takomillashtirish.

Ishchilarning xavfsizligi va farovonligini ta'minlash bugungi dinamik va doimiy rivojlanayotgan ish muhitida eng muhim tashvishdir. Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha ko'rsatmalar, protokollar va eng yaxshi amaliyotlarni yaratish orqali ushbu maqsadga erishishda "mehnatni muhofaza qilish" fani hal qiluvchi rol o'ynaydi. Texnologiyaning paydo bo'lishi va ta'limning o'zgaruvchan manzarasi bilan mehnatni muhofaza qilish fanini tashkil etishda qo'llaniladigan usullarni modernizatsiya qilish zarurati ortib bormoqda. Ushbu maqola mehnatni muhofaza qilish tashabbuslari samaradorligini oshirish, oxir-oqibat xavfsizroq va sog'lom ish muhitini yaratish uchun interaktiv usullarning integratsiyasini o'rganishga qaratilgan.

Mavjud adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqish mehnatni muhofaza qilish yondashuvlarida paradigma o'zgarishini ochib beradi. An'anaviy usullar samarali bo'lsa-da, ko'pincha ko'p vaqt talab etadi va bugungi ishchi kuchini to'liq jalb qilmasligi mumkin. Adabiyot shuni ko'rsatadiki, virtual haqiqat (VR), kengaytirilgan haqiqat (AR), gamifikatsiya va onlayn platformalar kabi interaktiv usullar mehnatni muhofaza qilish fanini o'zgartirish uchun istiqbolli yo'llarni taklif qiladi. Tadqiqotlar ushbu usullarning ta'limni saqlashni yaxshilash, Real stsenariylarni simulyatsiya

qilish va yanada dinamik va qiziqarli ta'lim tajribasini yaratish imkoniyatlarini ta'kidlaydi.

Interfaol ta'limning afzalliklarini qabul qilish uchun mehnatni muhofaza qilish fanida turli usullarni qo'llash mumkin. Virtual haqiqat simulyatsiyalari o'qitish uchun Real stsenariylarni taqdim etishi mumkin, bu esa ishchilarga boshqariladigan muhitda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavflarni boshdan kechirish va ularga javob berishga imkon beradi. Kengaytirilgan haqiqat raqamli ma'lumotlarni jismoniy ish joyiga joylashtirish orqali ish joyida o'qitishni kuchaytirishi mumkin. Gamifikatsiya texnikasi o'rganishni qiziqarli tajribaga aylantirishi va xodimlarni xavfsizlik bo'yicha mashg'ulotlarda faol ishtirok etishga undashi mumkin. Onlayn platformalar, mobil ilovalar va elektron ta'lim modullari moslashuvchanlik va qulaylikni taklif etadi, bu esa ishchilarning istalgan vaqtda va istalgan joyda tegishli ma'lumotlarga kirishini ta'minlaydi.

Zamonaviy, yangi interaktiv usullardan foydalangan holda "mehnatni muhofaza qilish" fanini tashkil etish xavfsizlik amaliyotini takomillashtirish va yanada qiziqarli o'quv tajribasini yaratish uchun texnologiya va innovatsion yondashuvlardan foydalanishni o'z ichiga oladi. Bu erda e'tiborga olish kerak bo'lgan aniq jihatlar:

Onlayn O'quv Platformalari:

-Mehnatni muhofaza qilish bo'yicha interaktiv kurslarni taqdim etish uchun elektron ta'lim platformalaridan foydalaning. Ushbu platformalarda faollikni oshirish uchun videolar, simulyatsiyalar va viktorinalar kabi multimedia elementlari bo'lishi mumkin.

Virtual haqiqat (VR) va Kengaytirilgan haqiqat (AR):

-Haqiqiy hayot muhiti va potentsial xavflarni simulyatsiya qilish uchun VR va AR texnologiyalarini joriy etish. Bu ishchilarga xavfsizlik tartib-qoidalarini boshqariladigan, immersiv sharoitda bajarishga imkon beradi.

Mobil Ilovalar:

-Xavfsizlik qoidalari, protokollar va o'quv materiallariga yo'lida kirishni ta'minlaydigan mobil ilovalarni ishlab chiqish. Ilovalar xavfsizlik eslatmalari va yangilanishlar uchun push-bildirishnomalar kabi xususiyatlarni ham o'z ichiga olishi mumkin.

Gamifikatsiya:

- O'qishni yanada yoqimli qilish va ishtirokni oshirish uchun o'quv dasturlariga gamifikatsiya elementlarini kiritish. Bunga xavfsizlik modullarini to'ldirish uchun ball tizimlari, nishonlar va virtual mukofotlar kirishi mumkin.

Интерактив seminarlar va vebinarlar:

-Ishtirokchilarga Real vaqt rejimida mutaxassislar bilan muloqot qilish imkonini beruvchi jonli yoki yozib olingan vebinarlar va seminarlar o'tkazish. Bu munozaralarni, savol-javob sessiyalarini va eng yaxshi amaliyotlarni almashishni osonlashtirishi mumkin.

Simulyatsiya Dasturi:

- Xodimlar favqulodda vaziyatlarga javob berishlari va xavfsizlik protokollarini qo'llashlari mumkin bo'lgan Real stsenariylarni yaratish uchun ilg'or simulyatsiya dasturidan foydalaning. Bu haqiqiy ish joyidagi xavf-xatarsiz amaliy mashg'ulotlarga imkon beradi.

Raqamli Xavfsizlik Qo'llanmalari:

- An'anaviy xavfsizlik qo'llanmalarini osongina kirish va qidirish mumkin bo'lgan raqamli formatlarga aylantiring. Tushunishni yaxshilash uchun giperhavolalar, videolar va interaktiv tasvirlar kabi interaktiv elementlarni qo'shing.

Ijtimoiy Ta'lim Platformalari:

- Ishchilarga xavfsizlik amaliyotlari bo'yicha hamkorlik qilish va fikr almashish imkonini beradigan ijtimoiy ta'lim vositalarini joriy etish. Munozara forumlari, chat guruhlar va hamkorlikdagi loyihalar jamoaviy bilimlarni oshirishi mumkin.

Xavfsizlik monitoringi uchun ma'lumotlar tahlili:

- Xavfsizlik ko'rsatkichlarini kuzatish va takomillashtirishning potentsial yo'nalishlarini aniqlash uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalaning. Bu xavfsizlik protokollarini doimiy ravishda takomillashtirish uchun voqealar haqidagi hisobotlarni, o'tkazib yuborishlar yaqinida va xodimlarning fikr-mulohazalarini tahlil qilishni o'z ichiga olishi mumkin.

Shaxsiylashtirilgan Ta'lim Yo'llari:

- Shaxsiy rol va majburiyatlarga asoslangan o'quv dasturlari. Shaxsiylashtirilgan ta'lim yo'llari xodimlarning ish funktsiyalariga tegishli aniq ma'lumotlarni olishlarini ta'minlaydi.

Uzluksiz ta'lim va yangilanishlar:

- Xodimlarni so'nggi xavfsizlik qoidalari, jihozlari va protseduralari to'g'risida xabardor qilish uchun doimiy o'rganish va yangilanishlar tizimini yaratish. Bunga muntazam onlayn modullar va yangilanishlar orqali erishish mumkin.

Aloqa Mexanizmlari:

- Xavfsizlikni o'rgatish usullarining samaradorligi to'g'risida xodimlardan ma'lumot to'plash uchun teskari aloqa mexanizmlarini joriy etish. O'quv dasturlarini doimiy ravishda takomillashtirish uchun ushbu fikr-mulohazalardan foydalaning.

Ushbu zamonaviy va interaktiv usullarni "mehnatni muhofaza qilish" fanini tashkil etishga qo'shib, siz ish joyida kuchli xavfsizlik madaniyatini targ'ib qiluvchi dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratishingiz mumkin.

Natijalar interaktiv usullar orqali mehnatni muhofaza qilish fanini modernizatsiya qilishning potentsial afzalliklarini namoyish etsa-da, muammolarni hal qilish kerak. Yangi texnologiyalarni joriy etishning dastlabki qiymati, o'zgarishlarga potentsial qarshilik va doimiy yangilanishlar va texnik xizmat ko'rsatish zarurati diqqat bilan ko'rib chiqishni talab qiladigan omillardir. Bundan tashqari, barcha xodimlar, shu jumladan turli xil ta'lim imtiyozlari yoki cheklovlari bo'lganlar uchun interaktiv usullarning mavjudligi va inklyuzivligini ta'minlash juda muhimdir.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, mehnatni muhofaza qilish faniga interaktiv usullarning integratsiyasi xavfsizroq va bardoshli ishchi kuchini tarbiyalash yo'lidagi muhim qadamdir. Natijalar bo'limida kuzatilgan ijobiy natijalar ushbu usullarning xavfsizlikni o'rgatishning an'anaviy yondashuvlarini inqilob qilish imkoniyatlarini ta'kidlaydi. Imtiyozlardan to'liq foydalanish uchun tashkilotlar o'quv dasturlariga sarmoya kiritishi, infratuzilmani yangilashi va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni hal qilishi kerak. Ushbu sohada doimiy izlanishlar va ishlanmalar rivojlanayotgan texnologiyalar va rivojlanayotgan ish joylari dinamikasidan oldinda bo'lish, mehnatni muhofaza qilish amaliyotini doimiy ravishda takomillashtirishni ta'minlash uchun juda muhimdir.

Oldinga yo'lni taklif qilishda tashkilotlar ta'lim muassasalari, texnologiya provayderlari va soha mutaxassislari bilan moslashtirilgan interaktiv ta'lim echimlarini ishlab chiqishda hamkorlik qilishlari kerak. Muntazam baholash va teskari aloqa mexanizmlari ushbu usullarni aniq sozlashga yordam beradi va ularni ishchi kuchining rivojlanayotgan ehtiyojlariga yanada samarali va moslashuvchan qiladi. Biz oldinga siljiganimizda, mehnatni muhofaza qilish fani hamma uchun xavfsizroq, sog'lom va samaraliroq ish muhitini yaratish uchun innovatsiyalarni qabul qilishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. E.I.Ibragimov, S.Gazinazarova, O.R.Yuldashev “Mehnat muhofazasi maxsus kursi”, –Toshkent, 2014. – 535 b. (oliy o‘quv yurtlari uchun darsliklar).
2. Tursunov Y., “Mehnat huquqi”, O'quv qo'llanmasi. T., «Moliya», 2009 yil.
3. 2030 yilga qadar O'zbekiston Respublikasida gender tenglikka erishish strategiyasi.
4. “Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida”gi qonunning yangi taxriri, 23.09.2019.
5. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi (O'zR 21.12.1995 y. 161-I-son Qonuni bilan tasdiqlangan).